Rok IV. Hrubieszów, dnia 15. Czerwca 1923 r. Nr. 12.

PRZEGLĄD Hrubieszowski

ORGAN SEJMIKU HRUBIESZOWSKIEGO.

WYCHODZI 1, i 15-go KAŻDEGO MIESIĄCA.

Dział Urzędowy Sejmiku Hrubieszowskiego.

PROTOKÓŁ

posiedzenia Sejmiku Powiatowego w Hrubieszowie z dnia 5-go czerwca 1923 r.

OBECNI: Starosta Bolesław Zamościk, jako przewodniczący.

PP. Delegaci: Bakala Franciszek, Boczkowski Władysław, Hubka Antoni, Jonak Paweł, Ks. Kan. Melchjor Juściński, Juszczuk Józef, Kościuk Konstanty, Krakiewicz Feliks, Markowicz Aleksander, Michalczuk Michał, Mikulski Tomasz, Peretz Jakób, Pitus Andrzej, Rymarczuk Władysław, Stadnicki Leopold, Swatowski Paweł, Wielusz Maciej, Czarkowski Feliks.

Nieobecności swojej nieusprawiedliwili: Brzozowski Józef, Dudek Juljan, Hawryluk Wasyl, Kaniuga Franciszek, Łopocki Paweł, Michalski Andrzej, Momot Stanisław, Wieliczko Michał, Zieliński Antoni.

Porządek dzienny.

1) Odczytanie protokółu poprzedniego posiedzenia.
2) Sprawozdanie z działalności Wydziału Powiatowego za rok 1922 i przyjęcie sprawozdania z wykonania budżetu za rok 1922.
3) Odczytanie Protokółu Komisji Rewizyjnej.
4) Uchwalenie dodatkowego budżetu głównego i specjalnych.
5) Zaciągnięcie pożyczki na cele drogowe.
6) Uzupełnienie § 2 Statutu od poręb leśnych.
7) Pożyczka w Banku Rolniczym na cele hodowlane.
8) Kupno placu pod budowę domu Sejmiku.
9) Wolne wnioski.

* * *

Po zagajeniu posiedzenia przez Przewodniczącego i odczytaniu listy delegatów, okazało się, że delegaci Józef Brzozowski z Werbkowic i Paweł Łopocki z Moniatycz nie jawili się na czwartem z rzędu posiedzaniu Sejmiku, wobec czego, Sejmik uchwalił delegatów tych ze składu Sejmiku wykluczyć, polecając Wydziałowi Powiatowemu wyjednanie przeprowadzenia wyborów uzupełniających.

Uznając pozostałą ilość 27 delegatów za miarodajną, zaś 18 obecnych za ustawowe 2/3 zgodnie z postanowieniem art. 28 i 29 Dekretu o tymcz. ord. pow., uznano posiedzenie za ważne do załatwienia spraw objętych porządkiem dzienym. Ponieważ nikt nie zgłosił nagłych wniosków, przeto przystąpiono do wyczerpania porządku dziennego.

Odczytany protokół poprzedniego posiedzenia przyjęto do wiadomości.

Sprawozdanie z działalności Wydziału Powiatowego za rok 1922, oraz sprawozdanie z wykonania budżetu za rok 1922 przyjęto do wiadomości z tem, że sprawozdanie to zostanie ogłoszone w „Przeglądzie Hrubieszowskim".

Odczytany protokół Komisji Rewizyjnej z dnia 1. i 2. czerwca b. r. przyjęto to wiadomości, akceptując równocześnie przekroczenia odnośnych kredytów, jak również wyjaśnienia p. Przewodniczącego, dla czego nie zrealizowano, lub przekroczono odnośne kredyty.

Wreszcie, przyjęto do wiadomości wyjaśnienia na końcowe uwagi Komisji w sprawie bibljoteki i dostaw środków leczniczych do Szpitala.

Wysłuchawszy sprawozdania p. Przewodniczącego o wydatkach budżetowych w I-szem półroczu r. b., oraz uznając konieczność zasilenia funduszów na opędzenie wydatków w II-giem półroczu, wzrosłych znacznie wskutek ustawicznej dewaluacji marki i wzrastającej drożyzny, postanowiono przystąpić do rozpatrywania poszczególnych pozycji przedłożonego przez Wydział Pow. budżetu dodatkowego.

WYDATKI.

Rozpatrując Tytuł I „Koszta administracji" uchwalono takowy jednogłośnie zgodnie z wnioskiem Wydziału Powiatowego, na sumę 42,582.500 Mk.

Rozpatrując Tytuł II „Komunikacje", uchwalono zgodnie z wnioskiem Wydziału Powiatowego na sumę 300,500.000 Mk., na zakup klinkieru — do budowy powiatowych dróg bitych.

Rozpatrując Tytuł III „Popieranie Rolnicwa", uchwalono na wniosek p. Antoniego Hubki, proponowany przez Wydział Powiatowy kredyt na zakup buhaji, w kwocie 35,000.000 Mk. zwiększyc do kwoty 70,000.000 Mk., uchwalając jednogłośnie kredyt w tym tytule na łączną sumę 122,000.000 Mk.

Rozpatrując Tytuł IV „Zdrowotność i Szpitalnictwo" i uznając konieczność remontu i inwestycji w Szpitalu św. Jadwigi, oraz wydatków połączonych z przejęciem z dniem 1 VII b. r. Państwowego Szpitala Epidemicznego w Hrubieszowie, uchwalono jednogłośnie, zgodnie z wnioskiem Wydziału Powiatowego na łączną sumę 113.497.820 Mk.

Rozpatrując Tytuł V „Dobroczynność Publiczna", oraz mając na uwadze racjonalne prowadzenie Gniazda Sierót Wojennych i Ochronki w Turkowicach, uchwalono jednogłośnie, zgodnie z wnioskiem Wydziału Powiatowego na łączną sumę 138,200.000 Mk.

Rozpatrując Tytuł VI „Szkolnictwo i Oświata" i rozumiejąc konieczność wydatnego subsydjowania Uniwersytetu Lubelskiego, uchwalono zgodnie z wnioskiem Wydz. Pow. na sumę 45,000.000 Mk.

Rozpatrując Tytuł XI „Wydatki nieprzewidziane" i mając na uwadze częściowy wzrost kosztów administracji, oraz zaopatrzenie drukarni, jak niemniej przypuszczalną zwyżkę cen w poszczególnych pozycjach niniejszego budżetu, uchwalono jednogłośnie, zgodnie z wnioskiem Wydziału Powiatowego, na sumę 180,000.000 Mk.

Rozpatrując Tytuł XII „Wydatki nadzwyczajne", Sejmik postanowił przystąpić do budowy własnego gmachu na pomieszczenie biura i przedsiębiorstw handlowych i w tym celu uchwalił, zgodnie z wnioskiem Wydziału Powiatowego, na łączną sumę 83,450.000 Mk.

Ogółem 1,025,230.320 Mk.

DOCHODY.

Celem zrealizowania uchwalonych Wydatków budżetu dodatkowego, oraz wnioskując z dotychczasowych wpływów kasowych, Sejmik uchwala pokryć takowy z następujących dochodów:

Tytuł I	„Dochód z własnego majątku	4,063.000 Mk.
„ III	Zapomoga Państwa	56,012.400 „
„ IV	Opłaty	45,665.200 „
„ VI	Podatki Samodzielne	919,489.720 „
	Razem	1,025,230.320 Mk.

Stosownie do uchwalonego budżetu dodatkowego, Sejmik, zatwierdzając odnośny Statut, uchwala podnieść opłaty, pobierane w Biurze Porad Prawnych:

a) za napisanie podania w sprawach administracyjnych i sądowych po 5000 Mk.
b) za sporządzenie kopji od każdej stronicy po 2000 „
c) za wypełnienie druku po 1000 „
za każdy arkusz, przyczem wypełnienie nie całego arkusza liczy się za cały.
d) za porady ustne po 1000 „

Dochód z tej pozycji przewiduje się w kwocie 6,400.000 „

Stosownie do panującej drożyzny, oraz taks szpitalnych innych szpitali, Sejmik uchwala opłaty za koszty leczenia odpowiednio podnieść, upoważniając równocześnie Wydział Powiatowy do każdorazowej zmiany taksy, stosownie do warunków drożyźnianych.

Sejmik uchwala również podnieść prenumeratę „Przeglądu Hrubieszowskiego", upoważniając Wydział Powiatowy do regulowania prenumeraty, stosownie do kalkulacji robocizny i materjału.

Opierając się na § 29 przepisów w przedmiocie opłat stemplowych od podań, oraz od świadectw urzędowych (Dz. Ust. № 44 z r. 1923, poz. 298) Sejmik uchwala pobierać na rzecz Powiatowego Związku Komunalnego opłaty kancelaryjne: od każdego pierwszego arkusza po 5000 Mk.
od następnego po 1000 „
od załączników od każdego arkusza po 1000 Mk.,
przyczem Sejmik zatwierdza odnośny Statut, polecając Wydziałowi Powiatowemu wydanie przepisów wykonawczych do tego Statutu.

Dochód z tych opłat przewiduje się w sumie 1,100.000 Mk.

Celem pokrycia reszty wydatków, przewidzianych w budżecie dodatkowym, Sejmik, zatwierdzając odnośny Statut, uchwala jednogłośnie pobierać dodatkową składke gruntową w wysokości 7000 Mk. od morgi ziemi I klasy z zastosowaniem do klas pozostałych norm, przy wymiarze państwowego podatku gruntowego.

Zgodnie z uchwalonym budżetem dodatkowym na r. 1923, Sejmik uznając konieczność budowy powiatowych dróg bitych, uchwala jednogłośnie zaciągnąć w Polskim Banku Komunalnym w Warszawie, pożyczkę, w wysokości 300 miljonów marek na zakup klinkieru, potrzebnego do budowy dróg powiatowych i upoważnia jednocześnie Wydział Powiatowy w osobie Przewodniczącego, do ustalenia terminu spłaty i szczegółowych warunków pożyczki, oraz do przeprowadzenia wszystkich potrzebnych czynności prawnych w związku z zaciągnięciem pożyczki.

Wreszcie Sejmik zaznacza, że Związek Samorządowy powiatu Hrubieszowskiego z tytułu tej pożyczki poddaje się Statutowi Polskiego Banku Komunalnego, oraz przepisom wydanym lub w przyszłości wydać się mającym przez Władze Banku, zgodnie z jego Statutem.

Nadesłany pismem Urzędu Wojewódzkiego w Liblinie z d. 4/III br. L: 1477/III wzorowy Statut podatku od poręb leśnych, Sejmik jedno głośnie uchwala, utrzymując w mocy pierwotnie uchwaloną stawkę 100.000 mk. od morgi przestrzeni lasu, przeznaczonego na wyrąb.

Zgodnie z uchwalonym budżetem dodatkowym na r. 1923, w którym wstawiono sumę 70.000.000 mk. na zakup buhaji rozpłodowych, Sejmik, opierając się na piśmie Urzędu Wojewódzkiego w Lublinie z d. 2 maja br, L: 6289/VI uchwala jednogłośnie zaciągnąć w Państwowym Banku Rolnym pożyczkę, w wysokości 70.000.000 mk., upoważniając równocześnie Wydział Powiatowy, w osobie p. przewodniczącego, do zrealizowania tej uchwały.

Dotkliwy brak lokalu, hamujący w wysokim stopniu rozwój przedsiębiorstw komunalnych, jak również brak odpowiedniego pomieszczenia na Biuro Wydziału Powiatowego, zniewala Sejmik, powzięcia następującej uchwały; Celem wybudowania własnego gmachu na pomieszczenie Biura Wydziału Powiatowego, oraz przesiębiorstw komunalnych, Sejmik uchwala zakupić odpowiedni plac, w którym to celu wstawił do budżetu dodatkowego, jako wydatek nadzwyczajny sumę 80.000.000 mk. i upoważnia Wydział Powiatowy, w osobie p. przewodniczącego do zrealizowania tej uchwały.

W o l n e w n i o s k i:

Zgodnie z uchwałą Wydziału Powiatowego z d. 5/VI b. r. przewodniczący p. Starosta B. Zamościk porusza sprawę exploatacji kolejek wąskotorowych przez powiatowe Związki Samorządowe.

Zwracając uwagę na tendencję czynników rządowych wydzierżawienia przedsiębiorstw państwowych ciałem samorządowym, stawia wniosek wydzierżawienia tych kolejek wspólnie z ościennymi powiatami.

Sejmik, przychylając się do wniosku, uchwala przystąpić do konsorcjum Sejmików w celu wydzierżawienia kolejek wąskotorowych na terenach powiatu Hrubieszowskiego, Tomaszowskiego, Zamojskiego, Chełmskiego, Krasnystawskiego i Biłgorajskiego i upoważnia Wydział Powiatowy, w osobach p. przewodniczącego Starosty B. Zamościka, Ks. Kan. M. Juścińskiego, oraz kierownika Klinkierni w Białopolu p. Inżyniera Kazimierza Danowskiego do poczynienia kroków tak w Sejmikach ościennych, jak i decydujących sferach rządowych i bankowych celem jak najrychlejszego zrealizowania projektu.

Stosownie do pisma Urzędu Starościńskiego w Hrubieszowie z d: 27/XII 1922 r. L: 20492, oraz odpowiedzi Wydziału Powiatowego z d: 22 maja 1923 r. L: 32 Przewodniczący p. Starosta B. Zamościk przedstawia spawę uruchomienia fermy doświadczalnej i zaprowadzenia wzorowego gospodarstwa rolnego, zgodnie z upinją Komisji Sejmowej. W tym celu proponuje wydzierżawienie 200 morg. z gruntów pocerkiewnych A. i B. na Sławęcinie, względnie o poczynienie kroków o nabycie tego obszaru na własność Sejmiku.

Sejmik, na skutek tego, powziął jednogłośnie uchwałę, zatwierdzającą wniosek p. Przewodniczącego i upoważnił wnioskodawcę do zrealizowania projektu.

P. Franciszek Bakala stawia wniosek, ażeby wydatki, przewidziane w budżetach, a zwłaszcza na Komunikacje i Rolnictwo były w całości wykorzystywane.

Sejmik wniosek przyjął i polecił Wydziałowi Pow. zastosowanie się w przyszłości do tego.

P. Feliks Czarkowski, wskazując na fatalny stan dróg państwowych, zwłaszcza pod Hołotą, Łotoszynami, koło Terebinia i między Mienianami, a Cichoburzem, prosi o interwencję w Państwowym Zarządzie drogowym.

Sejmik, przychylając się do prośby, polecił Wydz. Pow. wystosowanie odpowiedniego pisma.

Na wniosek p. Przewodniczącego, Sejmik akceptuje podwyższenie djet i kosztów przejazdu Członków Wydziału Powiatowego i Sejmiku, i ustala djety dzienne po 10.000 mk., oraz zwrot za furmanki najmniej 20.000 mk. powierzając Wydziałowi Powiatowemu szczegółowe ustalenie wynagrodzenia, stosownie do odległości.

P. Paweł Swatowski stawia wniosek ustawienia po wsiach piorunochronów. Sejmik wniosek przyjął i polecił Wydziałowi Powiatowemu rozpatrzenie tej sprawy i ewentualnego zrealizowania.

P. Wielusz prosi o pożyczkę dla Szawarskiego, Przewodniczącego oświadcza, że sprawa została odesłaną do Komisji Opieki Społecznej.

Stosownie do pisma Urzędu Wojewódzkiego z dnia 4 marca b. r. L: 1477/III, Sejmik na daje uchwalonym dnia 4 Stycznia 1923 r. Statutom o poborze podatku od broni palnej i o poborze specjalnej składki gruntowej, oraz uchwalonemu dnia 17/X 1922 r. Statutowi opłat Biura porad prawnych brzmienie, zgodnie z na desłanymi statutami wzorowymi.

Sekretarz: Przewodniczący Wydziału Sejmiku Starosta:

J. LIPNICKI m. p. **B. ZAMOŚCIK** m. p.

Cele i zadania Szkolnictwa powszechnego w dobie dzisiejszej.

Nie ulega dziś już najmniejszej wątpliwości, że sprawa wychowania nie jest li tylko sprawą czysto osobistą, określającą stosunek szkoły do ucznia, ale że jest ona przedewszystkiem sprawą publiczną, powszechną, dotykającą najistotniejszych spraw społeczno-narodowych. Nie jest również sprawa wychowania zagadnieniem czysto zawodowem, fachowem — ale jako zagadnienie, dotyczące przyszłości obywateli, których ma wychować — wychodzi ona poza obręb fachowych rozważań na pole szersze, bo ogólno-społecznej natury. — To też zajmuje ona nie tylko pedagogów w fachowem tego słowa znaczeniu, ale każdego komu dobro narodu leży szczerze na sercu. — Sprawa szkolna musi stać się własnością i cennem dobrem myślącego ogółu.

Podstawą wychowania i wszelkiej wiedzy jest bez zastrzeżeń szkoła ludowa, zwana dziś powszechną.

Nie ma bodaj dziedziny w naszem życiu narodowem bardziej zaniedbanej przez długą niewolę niż szkolnictwo ludowe.

Wiele się na to przyczyn złożyło, wypływających zarówno z istoty szkolnictwa ludowego, jak i naszych tragicznych dziejów w ostatniem stuleciu.

Szkolnictwo ludowe jako potężna dziedzina, ogarniająca cały naród i wnikająca w jego wewnętrzne życie, wymaga dla swego rozwoju długich lat wytężonej, systematycznej pracy. — Wielu lat i niemałych wysiłków potrzeba, aby ideały narodowo-wychowawcze, związane z rozwojem szkoły ludowej, przeniknęły w szerokie warstwy społeczeństwa, aby przystosowały życie rodzinne do potrzeb szkoły, aby wydały rezultaty, naocznie przekonywujące lud o potrzebie i korzyściach kształcenia dzieci w szkole. A rezultaty te są ściśle związane z całą organizacją szkolną, z wytworzeniem nauczycieli, z przygotowaniem kierowniczych sił, posiadających szeroki obywatelski pogląd na cele i zadania szkolnictwa ludowego a zarazem praktyczne przygotowanie do swej pracy, z wydoskonaleniem pomocy szkolnych, które tak ważną odgrywają rolę w rękach dobrego nauczyciela, jednem słowem, związane są z podstawowymi pracami, na które nie jedno pokolenie złożyć się musi.

Tymczasem warunki, w jakich żyliśmy, nie pozwoliły ani na intenzywność, ani na ciągłość pracy w tym kierunku. Rozbiory zastały nasze szkolnictwo ludowe w powijakach zaledwie. Komisja Edukacyjna, której ustawy zajmują się szkolnictwem ludowem i określają jego cel według pojęć ówczesnych, położyła niewątpliwie fundamenty pod nowożytne ludowe szkolnictwo, nie potrafiła go jednak z braku środków a nadmiaru przeciwności wznieść choć w tym stopniu, jak to uczyniła ze szkolnictwem średniem.

Na okres znów właściwego rozwoju szkoły ludowej na Zachodzie, na w. XIX, przypada u nas ciężkie zmaganie się z politycznymi warunkami, w których już nie o dotrzymanie kroku cywilizowanym sąsiadom, lecz o życie, o istnienie narodu chodziło. — To też szkolnictwo ludowe w Królestwie po różnych falowaniach stało w chwili odzyskania wolności i własnej państwowości mniej więcej, na tym poziomie, co przed stu laty.

Obcy rząd, który w ciągu ostatnich dziesiątków lat tworzył nasze szkolnictwo początkowe nietylko bez współudziału społeczeństwa, lecz wbrew jego ideałom i życiowym potrzebom, opierał się przeważnie nie na pedagogicznych, ale na politycznych przesłankach. Chciał on mianowicie stworzyć ze szkoły broń przeciwko narodowi, do którego ona należy, chciał za pośrednictwem tej szkoły zatruwać organizm narodowy.

Wyłączam tu naturalnie szkoły ludowe, powstałe po roku 1905, założone i prowadzone z pobudek ideowych przeważnie przez towarzystwa oświatowe i kulturalne. Szkoły te, chociaż borykały się często z dużemi przeciwnościami, i odegrały niewątpliwie poważną rolę w ogólnem odradzaniu się szkolnicswa, jednak ze względu na swoją małą liczebność ogólnego obszaru szkolnictwa ludowego w Królestwie zmienić nie mogły.

Niewola zepchnęła naród polski do szeregu ludów nieoświeconych o zaniedbanej kulturze i braku uświadomienia narodowego i obywatelskiego.

Dane z roku 1910 wykazują następujący procent analfabetów w Europie:

w Rumunji	88%	w Holandji	8%
w Portugalji	78%	w Danji	2%
w Rosji Eropejsk.	61%	w Szwecji	2%
w Polsce	50%	w Niemczech	0·004%
w Anglji	10%	w Szwajcarji	0·003%

W zestawieniu powyższem Polska znajduje się w grupie najciemniejszych ludów Europy, a jeżeli zważymy, że owe 50% analfabetów są wykładnikiem dla całego narodu polskiego, to w rozbiciu na dzielnice, cyfry te przedstawiają się o wiele smutniej, gdyż w Kongresówce procent analfabetów obliczono:

w byłej gub.	Radomskiej	na	70%
„ „ „	Kieleckiej	„	70%
„ „ „	Lubelskiej		69%
„ „ „	Kaliskiej	„	62%
„ „ „	Lamżyńskiej	„	61%
„ „ „	Siedleckiej	„	60%
„ „ „	Piotrkowskiej	„	58%
„ „ „	Płockiej	„	53%
„ „ „	Suwalskiej	„	52%
„ „ „	Warszawskiej	„	49%

Cyfry te są przerające, a niestety zauważyć tu trzeba, że długoletnia wojna, która parokrotnie przewaliła się falą zniszczenia przez ziemie polskie, pociągnęła za sobą przerwy w nauczaniu; wiele szkół czynności swoje przerwało całkowicie, wiele prowadziło je tylko dorywczo, a wynikiem tego jest ogólnie przez Komisje Poborowe stwierdzamy 80% analfabetów wśród rekrutów.

Toteż budowę szkolnictwa ludowego zaczynać musieliśmy — z odzyskaniem wolności — prawie od początku.

(Ciąg dalszy nastąpi).

Zmiana Rządu.

Dnia 26-go maja p. Prezes Rady Ministrów gen. Sikorski przedłożył Prezydentowi Rzeczypospolitej prośbę o dymisję wraz z całym gabinetem, która została przyjętą.

Dnia 28-go maja podpisał p. Prezydent dekret, w którym zamianował p. Wincentego Witosa Prezesem Rady Ministrów, mianując równocześnie na wniosek Witosa:

Ministrem Spraw Wewnętrznych: posła do Sejmu Władysława Kiernika.

Ministrem Spraw Zagranicznych: posła do Sejmu Marjana Seydę.

Ministrem Skarbu: p. Władysława Grabskiego.

Ministrem Sprawiedliwości: senatora Stanisława Nowodworskiego.

Ministrem Wyznań Rel. i Ośw. Publ.: Posła do Sejmu Stanisława Głąbińskiego.

Ministrem Roln. i Dóbr Państwowych: posła do Sejmu Jerzego Gościckiego.

Ministrem Przemysłu i Handlu: posła do Sejmu inż. Władysława Kucharskiego.

Ministrem Kolei Żelaznych: p. Leona Karlińskiego.

Ministrem poczt i Telegrafów: p. Jana Moszczeńskiego.

Ministrem Robót Publicznych: prof. Jana Łopuszańskiego,

oraz powierzono kierownictwo:

Ministerstwa Spraw Wojskowych: jenerałowi dywizji Aleksandrowi Osińskiemu.

Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej: p. Ludwikowi Darowskiemu.

Ministerstwa zdrowia Publicznego: dr. Jerzemu Bujalskiemu.

Jednocześnie dodajemy, że obecny Główny Urząd Ziemski będzie zamieniony na Ministerstwo Reform Rolnych, które objąć ma poseł St. Osiecki.

Kronika ziemi Hrubieszowskiej.

Poświęcenie kamienia węgielnego pod budowę Urzędu Gminnego w Mołodjatyczach odbyło się dnia 2-go czerwca. — W uroczystości wzięli udział przedstawiciele władz powiatowych i zaproszeni goście. Poświęcenia dokonał ks. proboszcz Czechoński.

Matura w gimnazjum męskiem w Hrubieszowie. Egzamin dojzałości w gimnazjum męskiem w Hrubieszowie, który odbył się ubiegłego tygodnia uzyskali: Białkowski Ludwik, Brandt Symche, Ciesielczuk Stanisław, Cypryszewski Kazimierz, Greger Stefan, Hubel Abraham i Milowicz Leon.

Budowa szkół w powiecie. Ludność zabrała się całkiem poważnie do budowy własnych budynków szkolnych. — W tym roku powstaje ich kilkanaście. — Świadczy to ogromnie dodatnio o mieszkańcach odnośnych wsi, widać bowiem, że doceniają już należycie znaczenie i wartość szkoły, skoro nie szczędzą trudu, czasu i pieniędzy na ten cel. — Zwracamy jednak na jedno uwagę. — Zdarzyły się wypadki, że niektórzy w zapale swoim rozpoczęli budowę nie postarawszy się poprzednio o należyte plany, jak też o ich zatwierdzenie. — Tego robić nie można, gdyż można się narazić na to, że budynek może być uznany jako nieodpowiedni na szkołę, pomijając inne nieprzyjemności, jakie mogłyby z tego powodu wyniknąć. — Najpierw plany, a potem budowa!

Powiatowa wystawa robót szkół powszechnych w Hrubieszowie. W dniu 24-go czerwca otwartą będzie w budynku żeńskiej szkoły powszechnej w Hrubieszowie wystawa robót (prac ręcznych) młodzieży szkół powszechnych tut. powiatu.

Z posiedzenia Zarządu Stowarzyszenia Urzędników Państwowych w Hrubieszowie. Zarząd Urzędników Państwowych w Hrubieszowie poza swoimi sprawami zawodowymi, zajął się też żywo i sprawą kulturalno-oświatową. — Na ostatniem posiedzeniu odbytem w dniu 11-go czerwca omówiono szczegółowo potrzebę i doniosłość „Domu Ludowego w Hrubieszowie i postawiono sobie za cel i zadanie stworzenie tej placówki. — Plan pracy ustalono. — Uskutecznienie planu zależeć będzie od należytego poparcia społeczeństwa.

Z życia gimnazjum męskiego w Hrubieszowie. Gimnazjum męskie w Hrubieszowie urządziło w tym miesiącu dwa występy: 2-go czerwca wieczorek muzykalno-wokalny i 10-go czerwca na udzielonym przez Dowódcę 2-go p. Strz. Kon. boisku koszarowym w Hrubieszowie, popis gimnastyczny, wspólnie z męską i żeńską drużyną harcerską.

Obywatele miejscowi, którzy dość licznie zebrali się na boisku, mieli możność podziwiać sprawność ruchów, wyćwiczenia i karności, jakie cechowały wszystkie numery bogatego programu, na który złożyły się: wielka defilada, rej, piramidy na drabinkach, skoki na szerokość i długość, rzucanie oszczepem i dyskiem, rozbijanie i zwijanie obozu harcerskiego, rozpalanie ognisk, niesienie pomocy rannym (imitacja), wesołe i dowcipne gry młodych „wilczków" i t. p.

Trudno wyliczyć wszystkich wykonawców — wszyscy bowiem byli na wysokości swego zadania, jednak nie można pominąć milczeniem głównych zwycięzców w osobach: Kissewetera (ucz. IV kl.), Patuszyńskiego (V kl.), Żukowskiego (V kl.), Goszkowskiego (IV kl.) i Karłowicza (II kl.), którzy w skokach zwyczajnych i w skokach o tyczce, Krawczyka (VII kl.) i tegoż Żukowskiego (V kl.) — w rzucaniu dyskiem i Łunia (IV kl.) w rzucaniu oszczepem, wykonali te produkcje nie gorzej, niż zawodowi mistrze na wszechkrajowych turniejach.

Dodać należy, iż wszystkie popisy i numery wykonywane były przy dźwiękach orkiestry pułkowej i wyjątkowo ładnej pogodzie, co nadawało całej zabawie bardzo sympatyczne wrażenie i dodawało otuchy starszemu pokoleniu, że jednak mając taką karną i fizycznie wyćwiczoną młodzież obojga płci, śmiało możemy na niej polegać, jako na przyszłych uświadomionych, krzepkich ciałem i duchem obywatelach.

Dopiero o zmierzchu cztery dzielne kolumny młodzieży wracały z radośną pieśnią na ustach i pewnym, miarowym krokiem na dziedziniec gimnazjalny, gdzie zgotowały serdeczną owację swemu wychowawcy fizycznemu p. Lechowi, dzięki niezmordowanym trudom, którego i znajomości swego fachu, cały ten popis wypadł tak wspaniale i zasilił Kasę miejscowego Koła Miłośników, Koła harcerstwa Polskiego, co również należy spodziewać się, pobudzi miejscowe Społeczeństwo do tem żywszego zainteresowania się i zaopiekowania sprawą harcerstwa.

Wiadomości bieżące.

Akcja rządu przeciw spekulacji giełdowo-walutowej. Rząd przedsięwziął już energiczne środki, zapobiegające spekulacji giełdowej. W ciągu dni najbliższych wpływają bardzo poważne zapasy walut obcych do P. K. K. P. za eksport jaj, cukru i drzewa. Wywoła to niewątpliwie zniżkę walut obcych w obawie przed interwencją rządu. Obecne dni są okresem przejściowym, który potrwa krótko. Specjalnie należy się liczyć ze znacznym spadkiem dolarów.

Podwyższenie opłat stemplowych. Obecnie obowiązują następujące opłaty stemplowe i tak: Co do podań, wnoszonych do państwowych władz i urzędów adm. opłata normalna będzie wynosiła 15000 mk. od arkusza pierwszego, następnie 3000 mk. od świadectwa urzędowego 15000 mk. O zmianę nazwiska 250000 mk., od pierwszego ark. podania i 1 i pół miljona mk., od zezwolenia na zmianę 350000 mk. Duplikaty. odpisy, wyciągi sporządzone przez państwowe władze, podlegają opłacie w wysokości 7000 mk. od każdej stronnicy. Odpisy, sporządzone przez państwowe władze, podlegają opłacie w wykości 3000 mk. od każdej stronnicy.

Poświadczenie własnoręczności podpisu (legalizacja), dokonana przez państwową władzę administracyjną 2000 mk. co do każdego podpisu. Poświadczenie własnoręczności więcej niż dwóch podpisów na tym samym dokumencie, 5000 mk. za wszystkie podpisy.

Opłaty od pełnomocnictwa 15000 mk. Peł-

nomocnictwa, upoważniające jedynie do zastępstwa w postępowaniu sądowo-cywilnem w jednej sprawie, 5000 mk. Nie podlegają opłacie pełnomocnictwa upoważniające do odbioru posyłek pocztowych lub telegramów.

Konkurs na racjonalne wzniesione budynki wiejskie. W celu wyróżnienia tych rolników, którzy bardziej racjonalnie pobudowali swoje budynki, stwarzając w ten sposób wzory dla swych sąsiadów Centralny Związek Kółek Rolniczych przy współdziale przedstawicieli zainteresowanych Ministerstw oraz instytucji społecznych, ogłasza konkurs na zabudowania wiejskie, który obejmuje zarówno poszczególne budynki, jak również całkowite zagrody, wzniesione zgodnie z wymaganiami technicznemi, przeciwpożarowemi i zdrowotnemi, przy zachowaniu tradycji swojskiego budownictwa wiejskiego. Rolnicy małorolni, których zagrody zostaną wyróżnione otrzymują wysokie nagrody bądź honorowe bądź pieniężne. Zainteresowani konkursem zechcą zgłaszać się listownie po bliższe informacje do Centralnego Związku Kółek Rolniczych, Warszawa ul. Tamka 1.

Jeszcze jeden sposób zwalczania pijaństwa. W jednym z miast amerykańskich wydano rozporządzenie, aby każdego pijaka aresztowanego na ulicy fotografować w urzędzie policyjnym, a po wytrzeźwieniu pokazać mu jak wyglądał w stanie pijanym. Władze tamtejsze sądzą, że w ten sposób uda mu się wielu pijaków uleczyć z tego okropnego nałogu. Możeby tu i u nas dobrze było sastosować ten środek?

Kredyt 200 miljardów dla spółdzielni mieszkaniowych. Ustawa o rozbudowie przewidywała udzielanie przez rząd pożyczek na cele budowlane do wysokości 20 miljardów marek.

Kredyt ten oddawna został wyczerpany; obecnie Minist. Robót Publicznych przygowało projekt noweli do tej ustawy, zawierający zmiany, które okazały się koniecznemi na mocy doświadczenia przy wydatkowaniu poprzednio przyznanych kredytów.

Nadto Minist. Robót Publicznych prokjetuje podwyższenie kredytów na rozbudowy do wysokości 200 miljardów marek. Minister Skarbu wyraził już zgodę na to podwyższenie.

W najbliższych dniach nowela do ustawy przedłożona będzie Sejmowi.

Z kredytów na mocy tej ustawy skorzystają przedewszystkiem spółdzielnie mieszkaniowe.

Dyrekcja szkoły rzem.-przemysłowej im. T. Kościuszki w Zamościu podaje do wiadomości zainteresowanym:

Egzaminy wstępny do Szkoły Rzemiosł (oddziały; rymarski, z gal. rym., tapicerski, stolarski, krawiecki, czapniczy i powroźniczy kurs 4-ro letni) odbędzie się w dniach 27 i 28 czerwca 1923 roku o godz. 9-ej rano w gmachu Szkoły Rzemiosł (obok Kollegjaty).

Warunki dla kandydatów są następujące:

1. Ukończenie 14 lat życia.
2. Ukończenie najmniej 4-klas Szkoły Powszechnej ewentualnie wiadomości w zakresie 4-ch klas Szkoły Powszechnej.

Do podawania należy dołączyć metrykę, świadectwo szkolne oraz świadectwo szczepienia ospy.

Złote bony skarbowe. Wypuszczone przez skarb złote bony skarbowe znalazły wśród ogółu bardzo dobre przyjęcie; które z jednej strony dowodzi zaufania do sanacyjnych poczynań rządu z drugiej zaś świadczy, iż w społeczeństwie budzi się na nowo zdrowy odruch do oszczędności i szukania przy ich lokacie takich sposobów, które prowadzą do utrzymania wartości przezornie zbieranych pieniędzy.

Złote bony skarbowe, oparte na wartości franka szwajcarskiego, są właśnie tym najlepszym sposobem do lokat oszczędnościowych. Posiadacz wolnej gotowizny, nabywając 6% złote bony skarbowe, ma pewność, iż na tranzakcji tej zyska więcej, niż przez skup walut obcych, bo z góry otrzymuje procent od swego kapitału, w dniu zaś 1 października r. b. dostanie odpowiednik franków szwajcarskich w markach polskich, które przez samo zmniejszanie się spekulacji walutowej nie zostaną odarte ze swej wartości, a przez swą stabilizację, zatamuje dalszą drożyznę.

Więcej—marki polskie, które wpłyną za bony do skarbu państwa, ukrócą dalszy druk pieniędzy, gotowizna zaś, która zasili banki prywatne ułatwi powrót do zdrowych zasad kredytowych dla przemysłu i handlu, ratując go od przesilenia i przez zniżkę cen ułatwiając mu konkurencję z zagranicą i zwiększenie produkcji.

Tyle korzyści zapowiadają skarbowe bony złote na najbliższą przyszłość. Dają one jednak nabywcom również korzyść doraźną, jakiej dać nie może żaden inny walor. Oto dzięki ostaleniu ceny emisyjnej 1 złotego na marek 8000, nabywca utrzymuje bon, równy 1 frankowi szwajcarskiemu, za cenę niższą niż ten frank ma w chwili obecnej, co jest najlepszą rekomendacją dla bonów złotych.

Nie dziw więc, iż znajdują one chętnych nabywców i że zapotrzebowanie bonów w instytucjach bankowych, rządowych i prywatnych wzrasta samorzutnie bez specjalnej agitacji i propagandy.

Wojewodowie będą zatwierdzali budżety Związków Komunalnych. Weszło w życie rozporządzenie ministra spraw wewnętrznych w sprawie przekazania wojewodom: warszawskiemu, łódzkiemu, kieleckiemu, lubelskiemu i białostockiemu prawa zatwierdzania budżetów związków komunalnych, oraz zarządzania wyborów uzupełniających do sejmików powiatowych.

Wynagrodzenie dla rezerwistów za własne umundorowanie. Władze wojskowe ogłaszają, iż ci rezerwiści, którzy wzięci są na ćwiczenia, a którzy mają własne mundury, otrzymują dziennie wynagrodzenia za płaszcz 190 marek, za bluzę 320, za spodnie 110 za buty 160 i za koszulę 40 marek.

Zupełne uruchomienie przemysłu papierniczego w Polsce. W ciągu pierwszych trzech miesięcy br. nastąpiło prawie zupełne uruchomienie przemysłu papierniczego w kraju, w styczniu bowiem puszczono w ruch ostatnią nieczynną dotychczas fabrykę, należącą do towarzystwa Pabjanickiego.

Podatki bezpośrednie dały w kwietniu 35 miljardów. Według tymczasowego zestawienia wpływy podatków bezpośrednich dały w kwietniu br. przeszło 35 miljardów marek. W ciągu 1 kwartału r. b. wpływy z podatków bezpośrednich wynosiły 47 miljardów, a więc wraz z kwietniem przyniósł podatek bezpośredni przeszło 86 miljardów marek. Wpływy te obejmują niewielkie kwoty z podatku gruntowego i przemysłowego, które powiększone niedawno uchwałą Sejmu w miesiącach najbliższych dadzą wpływy o wiele znaczniejsze.

Co słychać nowego?

Przyjęcie ustawy amnestyjnej przez Komisję. Sejmowa Komisja prawnicza pod przewodnictwem posła Mieczkowskiego przyjęła w drugiem czytaniu projekt ustawy amnestyjnej. Między innemi Komisja przyjęła zasadę, że z pod amestji będą usunięte przestępstwa związane z działalnością komunistyczną.

Nowe propozycje niemieckie. Niemcy wystąpili z nową propozycją w sprawie spłaty odszkodowań wojennych. — Propozycje te stanowią — zdaniem kół rządowych angielskich — podstawę odpowiednią do dyskusji.

W każdym razie państwa sprzymierzone postanowiły działać wspólnie. — Toteż wspólna odpowiedź nastąpi dopiero po porozumieniu się państw sprzymierzonych w tej sprawie.

Znamienny głos angielski w kwestji gdańskiej. Specjalny korespondent „Westminister Gazette" omawia na podstawie spostrzeżeń w ciągu swego dłuższego pobytu w Gdańsku, skargi Polski na gdańską radę portową. Korespondent stwierdza, że rada portowa dysponuje z pomocą szwajcarskiego przewodniczącego niemiecką większością, nieustannie szkodzi i przeciwdziała najżywotniejszym interesom Polski w Gdańsku.

Z tego powodu korespondent uważa za wskazane wysunąć kwestję ewentualnej rewizji traktatu wersalskiego, odnośnie do postanowień dotyczących Gdańska i to w tym sensie, aby przyznać Polsce możność nieograniczonego dysponowania naturalnym swoim dostępem do morza.

Przyjęcie dymisji marszałka Piłsudskiego. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej, uwzględniając prośbę marszałka Józefa Piłsudskiego o zwolnienie go ze stanowiska szefa sztabu generalnego, przyjął jego dymisję, a równocześnie zamianował szefem sztabu generała dywizji p. Stanisława Hallera.

Przyjazd rumuńskiej pary królewskiej do Warszawy. Pisma warszawskie podały wiadomość, że z końcem czerwca spodziewaną jest wizyta rumuńskiej pary królewskiej w Warszawie.

ROLNICTWO.

Przyczyny wylegania zbóż.

W poprzednim numerze przedstawione zostały powody i skutki wylegania, w dzisiejszym zaś wskażemy przyczyny tego zjawiska, by następnie podać środki, do których uciec się należy chcąc zapobiec wyleganiu względnie ograniczyć je do minimum. Aby jednak móc wytłómaczyć sobie wiele wypadków wylegania, które w praktyce się zdarzają, a które wydają się pozornie nieuzasadnionemi, muszą Czytelnicy pamiętać, iż jeśli z szeregu czynników, mających spowodować wyleganie, tylko jeden wyłącznie wchodzi w grę, to zboża często mogą skutecznie przeciwstawić się wyleganiu. Gorzej jest, jeśli te czynniki występują gromadnie, bo wtedy zboża z walki z niemi przeważnie wychodzą pokonanemi.

I tak np. w praktyce często zaobserwować można, iż na polu nadmiernie wilgotnem zboże wyl[illegible]podczas gdy w tym samym roku na drug[illegible] niemniej wilgotnem zboże stoi, mim[illegible]r wilgoci, będący jedną z przyczyn wylegania, nie został usunięty. Zjawisko to wytłómaczyć sobie możemy tem, iż na pierwszem polu obok nadmiaru wilgoci działały jeszcze inne czynniki, które były przyczyną wylegnięcia, podczas gdy na drugiem polu dzięki temu, iż prócz pierwszego czynnika inne nie wchodziły w grę, zboże zdołało uchronić się od wylegnięcia. Albo weźmiemy z praktyki jeszcze drugi przykład: bywają jak wiadomo pewne odmiany zbóż, które skutkiem wadliwej budowy uchodzą (słusznie zresztą) za mało odporne przeciw wyleganiu, inne zaś za „niewylegające". Tymczasem łatwo zdarzyć się może, iż w tym samym roku na jednem polu zasiana odmiana, zaliczana do mało odpornych na wyleganie, stać będzie, natomiast na drugiem polu ta sama odmiana wylegnie dlatego, iż w pierwszym wypadku wadliwa budowa roślin była jedynym czynnikiem, który stać się mógł przyczyną wylegnięcia, natomiast w drugim wypadku tych czynników działało więcej. Można również zaobserwować, iż jedna i ta sama odmiana ceniona za swą odporność przeciw wyleganiu, stać będzie na jednem polu, wylegnie zaś na drugiem. Z przytoczonego przykładu możemy wyprowadzić jeszcze ten wniosek, iż niema od-

mian bezwzględnie niewylegających, lecz są tylko odmiany mniej lub więcej odporne na wyleganie.

Przyczyny wylegania bywają bardzo różnorodne. Do najważniejszych zaliczyć można następujące:

1) Wichry, ulewy, grady i szkodniki zwierzęce, o czem była już mowa na początku poprzedniego artykułu o wyleganiu.

2) Nadmiar wilgoci w ziemi. Sprawia on, iż rośliny stają się zanadto wodniste, rosną zbyt bujnie, wytwarzają masę liści, które zacieniają dolne międzywęzła i swym ciężarem nachylają je ku ziemi. Pozatem w środowisku nadmiernie wilgotnem korzenie skutkiem braku powietrza są cienkie i kruche, nie mogą przenikać w głąb ziemi, a część ich gnije, wskutek czego rośliny nie znajdują w korzeniach należytego oparcia przeciw wichrom.

3) Zbyt wysoka temperatura w okresie młodości roślin pod wpływem której rozwój roślin jest zbyt szybki, co sprawia, iż dolne międzywęzła zanadto się wydłużają.

4) Zbytnie wzajemne zacienianie się roślin spowodowane zbyt gęstym stanem roślin lub zbyt bujnym rozwojem liści, szczególniej gdy wiosna pochmurna, chłodna i wilgotna. W tych warunkach dolne międzywęzła wskutek niedostatecznego naświetlenia nadmiernie się wydłużają i stają się słabsze, cieńsze! Brak światła u dołu wpływa również na słabszy rozwój korzeni.

5) Przenawożenie względnie niewłaściwe nawożenie, lub złe ustosunkowanie poszczególnych składników pokarmowych. Przy przenawożeniu, które zresztą w naszych gospodarstwach ma miejsce bardzo rzadko, następuje zbyt szybki wzrost i bujanie roślin, co wpływa na wydłużenie dolnych międzywęźli. — Przytem w ziemi przenawożonej rośliny płyciej się zakorzeniają.

Daleko częściej spotkać się można z niewłaściwem nawożeniem n. p. gdy bezpośrednio gnoimy pod zboża. Obornik bowiem rozkłada się powoli, początkowo więc rośliny mogą mieć za mało pożywienia, skutkiem czego słabo i powoli się rozwijają. Dopiero później, gdy nawóz się rozłoży, rośliny zaczynają silnie bujać, wytwarzając liczne i szerokie liście, które zacieniają dolne międzywęzła, oraz nadmiernie długie kłosy, których ciężaru nie są w stanie wytrzymać zbyt słabe dolne międzywęzła. To samo ma miejsce, jeśli zbyt późno posypiemy zboża saletrą.

(Dokończenie w następnym Nr. 13).

DZIAŁ POWIEŚCIOWY.

SMOK WAWELSKI

(Opowiadanie ludowe).

Zadumany siedział król Krak na tronie w wawelskim zamku swoim. Smutek jakiś głęboki targał sercem jego. Zaledwie co zdołał uchronić kraj swój od nawały niemieckiej, nowe go trapić poczęło nieszczęście. Oto w lochach góry zamkowej osiadł straszny potwór-smok i szerzył spustoszenie po całej okolicy. Dzień cały siedział on ukryty w swej jamie niedostępnej, wśród wielu lochów, nocą zaś wychodził na łowy i porywał nietylko bydło, ale i ludzi, a zwłaszcza młode dzieweczki.

Z rozpaczą zwracali się poddani do króla Kraka, błagając go o pomoc. Zwartą rzeszą otaczali zamek i wołali:

— Zlituj się, kneziu, ratuj nas! wszystko już porwał smok przeklęty. Niedługo ani jednego bydlęcia nie będzie w całej okolicy, dzieci nasze już porywać zaczyna.

— Mnie porwał córkę, Zazulę jedyną — odzywał się głos jakiś.

— A mnie syna jedynego!... mnie ojca!... żonę! brata!... — odzywały się przeróżne skargi, a serce króla Kraka, gdy je słyszał, krwią się oblewało.

Z rozpaczą targał swą siwą brodę, myśląc o sposobie ratunku, ogłaszał sowite nagrody śmiałkowi, któryby srogą bestję zgładził, lecz nikt się nie zgłaszał.

Tymczasem skargi stawały się coraz częstsze, coraz straszniejsze.

Aż wreszcie Krak zawezwał przed siebie obydwóch synów swoich i rzekł do nich:

— Dzieci moje... wiecie dobrze, jak straszne nieszczęście trapi ojczyznę naszą. Nikt się nie znalazł, coby ją ocalić chciał i srogą bestję zwalczył. Jam już stary, by walkę z nim stoczyć, a sposobu innego znaleźć nie mogę. Wy więc musicie znaleźć radę i kraj od ostatecznej zguby ocalić. Ten, który smoka zwycięży, następcą moim ogłoszony zostanie, a po mojej śmierci będzie władcą całego państwa.

Wysłuchali synowie tych słów ojca i smoka zgładzić przyrzekli.

Na drugi dzień zrana, jak tylko świt rumienić począł ziemię, udał się starszy syn Kraka do wróżki, mieszkającej w pobliskiej dąbrowie.

— Czego żądasz odemnie, królewiczu jasny? — zapytała go wróżka, gdy przestąpił próg jej chaty.

— Wskaż mi sposób, jak smoka zgładzić, a złota ci dam, ile zechcesz.

— Dobrze, miły kneziu — odpowiedziała. — Sprobuję, może mi się uda.

Na środku izby roznieciła ogień i poczęła sypać na niego zioła różne, od których poszedł dym gęsty.

Po chwili mówić zaczęła jakby w uśpieniu:

— Weź dużą baranią skórę, napchaj ją siarką i smołą i rzuć smokowi. Gdy on to zeżre, ogień go wtedy strawi i rozpęknie się. Lecz nie ty nagrodę uzyszczesz... krew widzę przy tobie... krew... dużo krwi...

Rozwiał się dym i wróżka padła zemdlona. Gdy wróciła do przytomności, rzekła do królewicza:

— Słyszeliście, panie, co czynić macie. Zróbcie tak, a dzieła swego dokonacie.

Wrócił do zamku królewicz i zabrał się zaraz do czynu. Skórę z barana wypchał siarką i smołą obficie, polał ją tłuszczem i o zmroku przy wejściu do jaskini położył.

Wypadł wieczorem smok z jamy za zdobyczą, poczuł zapach baraniny i, rzuciwszy się na nią, chciwie pożerać zaczął. Wnet siarka wnętrzności palić mu poczęła, zaczołgał się więc do rzeki i wodę żłopał chciwie. Pił ją, pił, a żar coraz więcej wnętrzności mu palił, aż wreszcie ogień z niego wybuchł i smok padł martwy.

Przyglądał się temu zdala starszy królewicz i, gdy smok legł trupem, wybiegł z ukrycia, mieczem uciął mu łeb potworny i, wsiadłszy na rumaka, pośpieszył do zamku, aby zdobycz ojcu przedstawić i obiecaną nagrodę uzyskać.

Czyny jego śledził z ukrycia młodszy królewicz, i, gdy smok legł martwy, zawiść ścisnęła mu serce. Kiedy starszy brat uradowany zwycięstwem, przejeżdżał mimo niego, świsnęła bratobójcza broń, i oszczep celnie rzucony, przeszył młodego zwycięzcę.

Spadł wnet z konia i ducha wyzionął.

Z radością rzucił się bratobójca na zwłoki swej ofiary, wydarł mu zdobycz, wskoczył na konia i popędził do zamku.

Z trwogą w sercu oczekiwał król Krak wieści o wyniku walki, gdy naraz wpadł we wrota zamkowe młodszy królewicz i, puściwszy konia luzem pośpieszył do komnaty ojca i tam, u stóp jego złożył zdobytą głowę smoka.

Radość błysnęła w oczach starca, lecz i trwoga jakaś nieznana ścisnęła mu serce.

— Gdzie brat twój starszy? — zapytał.

Zmieszał się na chwilę królewicz, lecz rychło odzyskał zimną krew i odrzekł:

— Legł w walce ze smokiem.

— Tem większa ci chwała, że widząc śmierć brata starszego, nie wahałeś się narazić życia na śmierć pewną w walce ze smokiem. Godzien jesteś być następcą moim i władać państwem całem.

Ogłosił go więc następcą swoim, lecz wkrótce smutek i żal za starszym synem tak go przejęły, że zmarł.

Zasiadł na tronie bratobójca, ale niedługo cieszył się władzą. Wyszła zbrodnia jego na jaw, i zgromadzeni mężowie starsi z narodu skazali go na wieczne wygnanie z kraju, na tron zaś powołali siostrę obu królewiczów, młodziutką królewnę Wandę.

Wesoły kącik.

W SĄDZIE:

Sędzia. — Kiedyście się uradzili?

Oskarżony: Nie wiem dokładnie, ale musiało to być mniej więcej przed 20 do 30 laty, kiedy moja nieboszczka matka jeszcze żyła.

Miljonówka: Przy ostatniem ciągnieniu milonówki wygrał Nr. 2,130.738.

WALUTA:

1 dolar amerykański	80.000 Mkp.
1 funt szterlingów angielskich .	381.000 „
1 frank francuski	5.200 „
1 korona czeska	2.400 „
1 marka niemiecka	0·85 „

WARUNKI PRENUMERATY:

Kwartalnie przy odbieraniu w Administracji:	Mk. 7500
z przesyłką pocztową	8500
Numer pojedynczy .	1400

CENA OGŁOSZEŃ: Cała strona Mk. 32000; 1/2 strony Mk. 20000; 1/4 strony Mk. 12000; 1/8 strony Mk. 7000; 1/16 strony Mk. 5000. — Drobne ogłoszenia 400 Mk. od wyrazu najmniej Mk. 4000 — Ogłoszenia o poszukiwaniu pracy Mk. 200 od wyrazu — najmniej Mk. 2000.
Przy powtarzających się ogłoszeniach odpowiedni rabat

Adres Redakcji i Administracji: Hrubieszów, ul. Trzeciego Maja 19. Skrzynka pocztowa № 56.

Odpow. Redaktor: **K. Kościuk.** Redaktor: **W. Greger.**

Wydawca: Wydział Powiatowy Sejmiku Hrubieszowskiego. Drukarnia Sejmiku Hrubieszowskiego